

“He vençut els prejudicis dels jurats de premis contra la novel·la negra”

Andreu Martín (Barcelona, 1943) publica a les Edicions Bromera la novel·la *De tot cor*, premi Alfons el Magnànim de narrativa. És una novel·la negra ambientada en el món de la premsa rosa.

—El periodista que intenta descobrir la part fosca dels polítics i el periodista que fica el nas en la vida privada dels famosos fan la mateixa cosa?

—La feina del periodista sempre és la mateixa, establir un pont entre la realitat i el públic. Depèn de com ho faci. Fins i tot la feina dedicada als famosos també es pot fer amb dignitat. El problema és quan tot agafa un aire d'indignitat. També hi ha crítiques literàries que es fan malament, amb ànim d'humiliar, com alguns programes de la televisió del cor.

—El periodista de la novel·la fa totes dues coses, denúncia política i xafardería. Perquè així el misteri, a l'hora de descobrir qui l'ha matat, és més fosc?

—Sí. I per poder reflexionar sobre la manera com el públic rep la realitat. L'article que serà el principi de la fi, el que l'ensorra definitivament, és un article que tothom havia oblidat. La notícia és un producte de consum diari. Coses per les quals els periodistes s'han jugat el prestigi, el bon nom, al cap d'una setmana no compten. La gent s'oblida d'aquell desfalc perquè ha estat substituït per un altre escàndol. Ja fa temps que aquest xoc entre la realitat i la forma com es rep m'interessa.

—Hi ha, a la novel·la, una crítica social, basada en una actitud ètica?

—Evidentment, hi ha una actitud prèvia per part meua, que pot ser crítica, però el sentit de la ficció és de convidar a pensar, a reflexionar sobre el tema, fugint del concret per anar a l'abstracte, i que el lector es demani el perquè de les coses.

—En el camp del periodisme, de la feina d'un periodista del cor, més en concret, no és difícil de posar la ratlla entre les bones pràctiques i les males pràctiques?

—En el camp del periodisme i en tots els camps. La situació ètica és ambigua. I més quan algú ha dit que la característica de la meua obra és que trobo els aspectes bons dins els dolents, i els dolents dins els bons. La funció de la literatura és aquesta,

Andreu Martín publica la novel·la *De tot cor*, premi Alfons el Magnànim, a Bromera.

explorar el terreny del mig, i per això és un terreny complicat. Si parles de la mare Maria Teresa de Calcuta o d'uns assassins en sèrie, és fàcil. La discussió és quan ets en terra de ningú i vius en contradicció.

—Per tot això, establiu a la novel·la un joc entre realitat i ficció, entre realitat i literatura, bo i oferint les visions dels fets que pot donar un novel·lista?

—Suposo que en el fons és això. Suposo que és aquella frase que diu que sempre que es fa història es fa demagògia, que cada vegada que s'explica un fet històric es tergiversa perquè digui el que vols que digui. Sempre discuteixo amb aquells autors que diuen que totes les històries ja han estat explicades, cosa que m'empenya molt, perquè jo crec que la veu de cada narrador canvia la història. Cada vegada que m'acosto a un fet real, tinc consciència que respecto els fets, però que la meua veu els converteix en una realitat diferent.

—Què us va motivar a tractar el

món del periodisme del cor?

—No sóc lector habitual de revistes del cor ni veig espais del cor a la televisió. Però fa poc, per raons familiars, en vaig veure i em van ofendre tant que el cos em va demanar una rèplica. La indignació i la sorpresa que em van produir estan en l'origen del llibre.

—Cap fet anecdòtic concret?

—No, encara que qualsevol podrà pensar-ho, perquè hi ha un fet que esmento a la novel·la que s'acosta a un fet real, el d'aquell programa que va ajuntar una noia amb el seu maltractador i al cap de pocs dies la va matar.

—No és gaire freqüent presentar una novel·la negra a un premi genèric de narrativa. Ho va fer amb *Bellíssimes persones* i ara amb aquesta. Per què ho heu fet?

—Penso que ho necessitaven, perquè són novel·les experimentals, sobretot cap al final, que no he controlat prou, perquè els finals em desborden. Normalment controlo els finals, però en aquests casos calia un reconeixement. I guanyar un premi és un doble triomf. Pel premi en si i perquè he vençut els prejudicis que puguin tenir els membres dels jurats contra la novel·la negra.

Lluís Bonada